

Raadsvragen

Beantwoording van de schriftelijke vragen, gesteld door de fractie Behoorlijk Bestuur voor Den Helder en Julianadorp over uitvoering en keuzes rondom Kansrijke Buurten en gebiedsgericht werken.

Aan de leden van de gemeenteraad

Op 3 juli 2025 heeft de fractie Behoorlijk Bestuur voor Den Helder en Julianadorp onder verwijzing naar artikel 36 van het reglement van orde voor de vergaderingen van de raad, de navolgende vragen gesteld over uitvoering en keuzes rondom Kansrijke Buurten en gebiedsgericht werken, het antwoord vindt u onder de vraag:

Tijdens de beeldvormende avond over het programma *Kansrijke Buurten*, waar onder meer Lodewijk Asscher bij aanwezig was, zijn verschillende uitspraken gedaan over de aanpak, keuzes en uitvoering in Den Helder. Daarnaast hebben wij kennisgenomen van de recente ontwikkelingen binnen het personeelsbestand van de gebiedsregieseurs en signalen die wij ontvangen uit de buurten zelf.

Op basis hiervan hebben wij de volgende vragen:

- 1. Is het college voornemens om binnen het programma Kansrijke Buurten opnieuw volgens uw eigen principe gebiedsgericht te gaan werken, zoals dat binnen het SAMP-model inmiddels door u is vastgesteld? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot het feit dat dit model slechts telkens twee grote gebieden bedient, waardoor andere buurten jarenlang het nakijken hebben en dus daarmee niet rijmt met het project 'kansrijke buurten' ?**

Gebiedsgericht werken is een gezamenlijke inspanning van de gemeente, bewoners en partners. De aanpak bij gebiedsgericht werken is gericht op een specifiek gebied, waarbij rekening wordt gehouden met de unieke kenmerken en behoeften van dat gebied.

De aanpak binnen het programma Kansrijke Buurten kent meerdere lijnen, de korte termijn en (middel)lange termijn. Voor de korte termijn wordt gebruik gemaakt van de reserve die door de gemeenteraad op 12 februari 2024 is vastgesteld. Hiermee gaan we een aantal 'niet nagekomen beloftes' en quick-wins uitvoeren. Het beschikbaar gestelde budget is onvoldoende om alle 'niet nagekomen beloftes' uit te voeren. Er zal samen met de bewoners keuzes moeten worden gemaakt.

Voor de (middel)lange termijn wordt in de aanloop gedacht aan één of twee buurten en één of twee projecten per buurt. In de loop van tijd breidt zich dit uit. Het structureel verbeteren van de buurten vraagt van onze partners die in de buurten werken en de mensen die er wonen een

lange adem en een meerjarige aanpak. Uiteindelijk geeft de aanpak oplossingen die werken en daar waar het relevant is gefaseerd worden uitgebreid over de hele stad.

Het programma Kansrijke Buurten heeft de focus op de buurten: delen van Stad binnen de Linie (Visbuurt, Sluisdijk, Oostsloot), delen van Nieuw Den Helder (Falga, Jeruzalembuurt, Schepenbuurt) en Tuindorp Oost. De focus van het programma Gebiedsgericht Werken (waarin het SAMP de basis is) ligt op Stad Binnen de Linie. Daarnaast is in Julianadorp Kruiszwijn 3, 4 en 5 nog de komende jaren in uitvoering. In de andere buurten wordt volgens het meerjaren onderhoudsprogramma het groot onderhoud aangepakt. De programma's worden in samenhang benaderd.

- 2. De fractie van Behoorlijk Bestuur is geen voorstander van het huidige gebiedsgerichte werken binnen het SAMP-model. Wij pleiten al jaren voor een andere aanpak, waarbij wijkgericht ipv gebiedsgericht wordt gewerkt vanuit nabijheid en kleinschaligheid. Wordt deze politieke visie meegenomen in de toekomstige plannen vanuit het project 'kansrijke buurten'?**

Ja, de bedoeling is dat er vanuit nabijheid en kleinschaligheid wordt gewerkt. Elkaar (inwoners, partners en de gemeente) blijven ontmoeten, korte lijntjes, is daarbij het uitgangspunt.

In het programma Gebiedsgericht Werken staat de openbare ruimte centraal en in het programma Kansrijke Buurten staat het verbeteren van de leefbaarheid centraal. De programma's worden in samenhang benaderd.

Vanwege de bestaande capaciteit en middelen is het niet mogelijk om overal tegelijk aan het werk te gaan. Samen met onze partners en de inwoners worden keuzes gemaakt.

- 3. Zoals u waarschijnlijk door onze vraagstelling begrijpt zijn wij van mening dat, er feitelijk nu twee principes van aanpak worden gehanteerd, welke in onze ogen onverenigbaar zijn. Dit schept verwarring bij ons en inwoners, kunt u ons uitleggen hoe u dit ziet?**

Wij delen uw mening niet. De aanpak is gericht op hetzelfde principe van aanpak, namelijk wijk- of buurtgericht. Waar verbinding in de aanpak mogelijk is, wordt deze zoveel mogelijk benut.

- 4. Tijdens de presentatie is gesproken over bestaande werkstructuren. Betekent dit dat het college dit als een vaststaand gegeven beschouwt, waarmee de raad buitenspel wordt gezet, of is het college bereid om opnieuw met de raad het gesprek aan te gaan over hoe deze aanpak eruit zou moeten zien? Juist omdat dit anders is dan de door uw eigen principes en prioritering**

Tijdens de presentatie is aangegeven dat vanuit de geldstromen/bijdragen/subsidies van het Rijk voorwaarden worden gesteld, zoals bij het Volkshuisvestingsfonds, Isolatieaanpak, Outreachende teams en Preventie met gezag. Voorwaarden worden gesteld over onder andere de looptijd en aanpak van een project, waardoor het puzzelen is op welke manier het beste kan worden samengewerkt. Het is helaas niet altijd mogelijk om vanuit de voorwaarden projecten aan elkaar te koppelen. Daardoor moeten keuzes worden gemaakt, die mogelijk onlogisch lijken. Voor de aanpak van de openbare ruimte is een grootschalige integrale aanpak een gegeven, omdat op deze manier 'werk met werk' wordt gemaakt.

- 5. Twee gebiedsregisseurs zijn recent vertrokken: één vertrekt na de proeftijd, de ander vertrek jammergenoeg naar de gemeente Hollands Kroon. Hoe worden hun taken momenteel opgevangen?**

Voor de twee gebiedsregisseurs worden vacatures uitgezet.

6. Wat heeft u er aan gedaan om beide te behouden voor onze gemeente?

Wij voeren een Strategisch Personeel Planning en gaan niet in op individuele gevallen.

7. Wat is de status van de vervanging van deze gebiedsregisseurs? Wordt er inmiddels geworven? Zo ja, via welk traject?

De werving vindt plaats volgens de gebruikelijke procedure, eerst intern en daarna extern. In het zomerreces wordt de sollicitatieprocedure opgestart.

8. Hoe verhoudt de functie van 'gebiedsregisseur' zich tot de eerder bestaande functie van wijkmanager? Is het college bereid om te onderzoeken of het terugbrengen van wijkmanagers, in combinatie met vier wijkconciërges, een effectievere en overzichtelijkere invulling is?

In Den Helder bestaat de functie wijkmanager niet. Het team Wijkbeheer kent uitsluitend de functie wijkbeheerder, waarvan er in totaal vier zijn. De wijkbeheerder draagt bij aan het dagelijks wijk- en buurtbeheer. Hij/zij is het eerste aanspreekpunt in de wijk op het gebied van leefbaarheid (schoon, heel en veilig). De gebiedsregisseur organiseert op gebiedsniveau de verbinding tussen de externe partners en de gemeente. Er zijn in totaal drie gebiedsregisseurs. Hij/zij onderhoudt proactief relaties met bewonersorganisaties en (maatschappelijke) partners die actief zijn in het werkgebied.

9. Klopt het dat de huidige wijkconciërges vooral technische taken hebben, zoals het signaleren van kapotte stoeptegels of zwerfafval, en niet specifiek zijn toegerust op sociaal-maatschappelijke signalering en ondersteuning?

Dat klopt, zie antwoord vraag 8.

10. Is het college bereid onderscheid te maken tussen technische wijkconciërges en sociaal georiënteerde wijkconciërges, en deze laatste expliciet in te zetten in kwetsbare buurten door u als 'kansrijk' zijn aangeduid?

De sociaal georiënteerde wijkconciërges waarop u doelt zijn te vinden bij de (maatschappelijke) partners. Een goed functionerend netwerk van bewoners, de aanwezige organisaties (zoals de woningcorporatie, de politie) en de gemeente is cruciaal voor het gemeenschappelijk doel: een leefbare wijk. De samenwerking zoals die nu wordt gevormd in de Alliantie heeft de ambitie om daaraan een bijdrage te leveren.

11. Wordt overwogen om de 'wijkambtenaren', die nu vallen onder de wijkconciërges of andere programma's, onder te brengen in een bredere alliantie? Wat betekent dit organisatorisch, financieel en qua verantwoordelijkheidsverdeling?

Nee. Het is niet de bedoeling om de 'wijkambtenaren' onder te brengen in een bredere alliantie. De Alliantie heeft als doel de samenwerking te verbeteren ten gunste van de inwoner die een (integrale) hulpvraag heeft.

12. Wat is de reden dat er bij bewoners onduidelijkheid bestaat over wie waar verantwoordelijk voor is in de wijk? Hoe wordt deze verwarring structureel opgelost?

De reden van de onduidelijkheid bij de bewoners is onbekend. De functionarissen in de wijken, de wijksteunpunten, het gemeentehuis en onder meer de Fixi-app zorgen ervoor dat de drempel om in contact te treden met de gemeente zo laag mogelijk is.

- 13. Waarom wordt de Visbuurt stelselmatig als meest kwetsbare wijk aangemerkt, terwijl uit gemeentelijke cijfers blijkt dat in bijvoorbeeld Tuindorp en NDH relatief meer sprake is van armoede en sociale problematiek?**

Tuindorp en Nieuw Den Helder behoren ook tot de kansrijke buurten.

- 14. Hoe objectief zijn de criteria op basis waarvan buurten als ‘kansrijk’ of ‘kwetsbaar’ worden aangemerkt? Wordt er naast CBS-data ook gebruikgemaakt van lokale signalen van bijvoorbeeld wijkagenten, scholen en huisartsen, etc?**

De problematiek in de kansrijke buurten verschillen van elkaar, waardoor de aanpak per buurt moet aansluiten op de problematiek. Er wordt zeker niet uitsluitend gebruik gemaakt van CBS-data. Zo wordt ook gebruik gemaakt van algemeen beschikbare (gemeentelijke) data, data van partners, Fixi-meldingen en uiteraard de signalen van de ogen en oren in de buurten.

- 15. De presentatie noemt een samenhang tussen het programma Kansrijke Buurten en het bestaande SAMP-model. Is dit een bewuste beleidskeuze, en zo ja, waarom wordt deze koppeling niet voorgelegd aan de gemeenteraad?**

In de presentatie is een verband gelegd met het SAMP, omdat werkzaamheden aan de openbare ruimte kansen biedt om integraal naar vraagstukken en opgaven in de buurt te kijken.

- 16. Hoe wordt de gemeenteraad betrokken bij het herijken van de werkwijze binnen dit programma? Wordt er ruimte gegeven voor politieke sturing, of is sprake van bestuurlijke inkadering?**

Voor een periode van vier jaar heeft de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van projecten binnen het programma Kansrijke Buurten. In de raadsinformatiebrieven van 30 september 2024, 25 maart 2025 en 3 juni 2025 bent u geïnformeerd over de stand van zaken van dit budget. Tot het programma Kansrijke Buurten behoren meerdere projecten, zoals bijvoorbeeld het Volkhuysvestingsfonds. En zoals eerder gemeld zijn er verbanden met projecten in het programma Gebiedsgericht Werken maar ook met afzonderlijke projecten zoals Preventie met gezag, Outreachende teams en Isolatieaanpak.

- 17. Is het college bereid het bestaande beleidskader rondom wijkgericht werken opnieuw te bespreken met de raad, mede gezien de veranderde inzichten, de komst van nieuwe landelijke programma's en het vertrek van sleutelfunctionarissen?**

Het college ziet geen reden om het wijkgericht werken opnieuw te bespreken met de gemeenteraad, omdat de inzichten en de aanpak niet zijn veranderd.

- 18. Sluit de gekozen aanpak nog aan bij de subsidieregeling Kansrijke Buurten, zoals door het Rijk bedoeld, of dreigt deze regeling ondergeschikt gemaakt te worden aan bestaande interne structuren?**

Het Rijk kent een grote diversiteit aan subsidieregelingen vanuit verschillende ministeries. Deze subsidieregelingen kenmerken zich door het doel dat daarmee moet worden behaald, maar ook de voorwaarden en het tijdspad die daarbij gelden. Helaas kenmerken de subsidieregelingen geen integrale benadering. Om te voldoen aan de subsidievoorwaarden zullen projecten parallel lopen. Daar waar het kan worden projecten integraal opgepakt.

Kansrijke Buurten – de rol van de alliantie:

- 1. Kan het college inzicht geven in wie momenteel deel uitmaakt van de zogenaamde “alliantie” binnen het programma Kansrijke Buurten? Wordt hiermee verwezen naar een formeel samenwerkingsverband, en zo ja, welke partners maken hiervan deel uit (bijvoorbeeld welzijnsorganisaties, woningcorporatie, politie, GGD, onderwijs, etc.)?**

In de raadsinformatiebrief van 3 juni jl. en de beeldvormende avond op 30 juni jl. bent u geïnformeerd over de Alliantie. In de huidige samenstelling van de Alliantie zitten bestuurders en een afvaardiging van de Woningstichting Den Helder, politie, GGD Hollands Noorden, Triade, zorg- en welzijnsorganisaties (Zorggroep Tellus, iHub onderwijs en familiezorg, MEE & de Wering), scholen (Samenwerkingsverband van de Kop van Noord-Holland, Scholen aan Zee), Stichting KopGroep Bibliotheken en de gemeente Den Helder.

Deze partners hebben samen het ambitiedocument ‘Een generatielange inzet voor Den Helder’ opgesteld. Op 5 juni jl. hebben de partners gezamenlijk een intentieverklaring ondertekend waarin de volgende ambitie is opgenomen: “binnen één generatie te zorgen dat het voor de kansen op een gezond en gelukkig leven niet meer uitmaakt waar je geboren bent in Den Helder. We brengen het fundament op orde en bouwen daar stap voor stap op verder. Gezond en gelukkig oud worden, in een fijne en veilige stad van betekenis: daar werken we aan. Dat doen we door een inhaalslag te maken op die plekken waar dit het hardst nodig is, en te zorgen dat de hele stad daarvan profiteert.”

- 2. Zijn bestaande overlegstructuren zoals buurt, bewonersoverleggen en belangenverenigingen betrokken bij of opgenomen in deze alliantie? Zo nee, waarom niet? En zo ja, hoe wordt hun betrokkenheid geborgd?**

In de Alliantie gaat het om gelijkwaardig partnerschap, waarbij de bewoners van de buurt ook betrokken worden.

- 3. Hoe wordt de legitimiteit en representativiteit van deze alliantie gewaarborgd, met het oog op het feit dat er al jarenlang overlegstructuren bestaan die nauw contact onderhouden met bewoners en signalen uit de wijk?**

De uitwerking van de governance-structuur en op welke wijze bestaande overlegstructuren daarin passen is de volgende fase. Daarbij wordt goed gekeken naar de kennis en ervaringen elders in het land met een gelijksoortige aanpak.

- 4. Is het college bereid de raad expliciet te informeren over het mandaat, de samenstelling, de werkwijze en de verantwoordelijkheden van de alliantie? Op welke manier wordt hierover verantwoording afgelegd aan de raad?**

De gemeenteraad wordt met raadsinformatiebrieven en zo nodig met beeldvormende avonden geïnformeerd. Wanneer binnen de bevoegdheden van de gemeenteraad besluiten noodzakelijk zijn, dan worden die voorgelegd aan de gemeenteraad.

- 5. Kan het college garanderen dat de subsidie maximaal ten goede komt aan de inwoners, en niet opgaat aan organisatorische herstructurering, overhead of coördinatielagen?**

Via raadsinformatiebrieven bent en wordt u geïnformeerd over de besteding van de reserve, zoals de gemeenteraad dit op 12 februari 2024 heeft besloten. De besteding van het budget vindt uitsluitend plaats zoals de gemeenteraad heeft besloten: “realisatie van initiatieven die direct bijdragen aan het oplossen van een maatschappelijk vraagstuk in de woonbuurten rond het stadshart en Nieuw Den Helder.”

6. **Is er een kostenoverzicht beschikbaar van de overhead en personeelskosten die gepaard gaan met de uitvoering van het programma Kansrijke Buurten? Kunt u deze kosten specificeren, inclusief vacatures die zijn uitgezet?**

De kosten zijn passend binnen de huidige begroting.

7. **Welke vacatures zijn er momenteel uitgezet of zijn recent uitgezet in verband met dit programma? Graag ontvangen wij een overzicht van de functies, de bijbehorende schaal/salaris en de looptijd van het dienstverband.**

Voor het programma Kansrijke Buurten zijn op dit moment geen vacatures uitgezet.

8. **Kan het college reflecteren op de vuistregel die voor ons leidend is in het beoordelen van dit soort programma's: Wat schieten onze inwoners hiermee op? En bent u bereid om dit als uitgangspunt te hanteren in toekomstige besluitvorming?**

Onze ambitie en die van de Alliantie kenmerkt zich door het centraal stellen van de inwoners. Voor alle activiteiten binnen het programma Kansrijke Buurten ligt de focus op het verbeteren van de leefomgeving en het welzijn van de inwoners in de buurten.

9. **Tot slot: onderschrijft het college de noodzaak om in deze veranderende context eerst te behouden wat werkt, alvorens over te gaan tot het aanvullen wat nodig is? Zo ja, hoe vertaalt zich dat in dit programma**

Uiteraard behouden we wat werkt, maar de individuele casustieken zijn veelzijdig en complex van aard waardoor deze niet via algehele richtlijnen zijn op te lossen. De aanpak ligt actief bij het nu maar ook proactief voor de toekomst.

Aanvullende opmerkingen cq vragen DNO doen ea:

De Visbuurt is aangemerkt als een van de zogenoemde kansrijke buurten, waarmee het college erkent dat er sprake is van kwetsbaarheid die gerichte aanpak vereist. Tegelijkertijd constateren wij dat de langdurige aanwezigheid van dak- en thuislozenopvang, waaronder de voorzieningen van DNO Doen maar ook Stichting Bea Cura, van grote invloed is op de leefbaarheid in deze buurt. Is het college met ons van mening dat een effectieve en duurzame uitvoering van het programma Kansrijke Buurten valt of staat met een fundamentele herziening van het huidige beleid rondom de opvang van dak- en thuislozen in deze buurt? Hoe verhoudt deze realiteit zich tot de beoogde doelen in de aanpakplannen, en op welke manier wordt voorkomen dat inzet op leefbaarheid en veiligheid in feite neerkomt op dweilen met de kraan open?

Wij zijn het met u eens dat bepaalde huidige voorzieningen in onder meer de Visbuurt niet bijdragen aan een prettige leefbaarheid. Wij doen er dan ook alles aan om de voorziening voor dak- en thuislozenopvang uit de Visbuurt te halen. Dit vraagt tijd om een geschikte locatie te vinden en in te richten. Voor de korte termijn zijn we daarom al in gesprek met organisaties om de overlast te verminderen, door onder meer de opvang op elkaar te laten aansluiten zodat de thuis- en daklozen niet op straat hoeven te zijn. We verwachten daarmee de overlast te verminderen.

Is het college bereid om te onderzoeken of de opvangvoorziening van DNO Doen op de huidige locatie in de Visbuurt gesloten kan worden, en of alternatieve, beter geschikte locaties overwogen kunnen worden? Is het college met ons van mening dat kwetsbare buurten zoals de Visbuurt niet de juiste plek zijn voor dergelijke voorzieningen, juist omdat dit het beoogde herstel en de versterking van deze buurten ondermijnt? Hoe verklaart het college dat aan de ene kant wordt geïnvesteerd in het verbeteren van leefbaarheid, veiligheid en kansen, terwijl aan de andere kant een systeem wordt gefaciliteerd dat aantoonbaar bijdraagt aan overlast, sociale problematiek en concentratie van kwetsbaarheid?

Zie beantwoording vorige vraag. We zijn bezig om de huidige nachtopvangvoorziening uit de Visbuurt te halen.

Den Helder, 12 augustus 2025.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

J.A. (Jan) de Boer MSc.
burgemeester

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'J' followed by a series of loops and a horizontal line.

K. (Koen) van Veen
secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, stylized 'K' followed by a horizontal line and a small flourish.